

Wycinka drzew lub krzewów na terenach rolnych

2020-06-23

DODATKOWE INFORMACJE

Wycinka drzew lub krzewów na terenach rolnych

Zgodnie z art. 83f ust. 1 pkt 3b ustawy o ochronie przyrody – dalej „uop”, bez zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu czy zgłoszenia zamiaru usunięcia drzewa można usuwać zadrzewienia w przypadku przywracania gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego.

Przepis ten ma na celu umożliwienie gospodarowania na gruntach rolnych, które były nieużytkowane i zarosły drzewami lub krzewami uniemożliwiając użytkowanie rolne. Posiadacz nieruchomości może więc je usunąć z nieużytkowanego gruntu rolnego (np. zaklasyfikowanego w ewidencji jako Ps, Ł lub R) w celu wprowadzenia na ten grunt upraw rolnych.

Za grunt rolny należy rozumieć całą nieruchomość rolną (art. 46 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny). Odstępstwo z art. 83f ust. 1 pkt 3b uop dotyczy tylko nieruchomości, które w całości są nieużytkowane. Nie jest więc dopuszczalne usuwanie zadrzewień na podstawie tego przepisu z nieruchomości, która w części jest już użytkowana, np. zadrzewień rosnących na miedzy na pastwisku, lub wzdłuż rzek, dróg - na gruncie rolnym, który w części jest już uprawiany.

Interpretując przepisy ustawy o ochronie przyrody należy wziąć pod uwagę cele tej ustawy określone w art. 2 ust. 2 uop, wśród których znajduje się ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień. Wobec tego należy uznać, że art. 83f ust. 1 pkt 3b uop, wprowadzający odstępstwo od ogólnego obowiązku uzyskiwania zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów, dotyczy gruntów rolnych przeznaczonych pod uprawy. Tymczasem, zgodnie z zał. nr 6 do rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, do nieużytków (oznaczonych symbolem N) zalicza się grunty rolne nienadające się bez znacznych nakładów do działalności wytwórczej, np. bagna, wydmy, sadzawki, tj. tereny nieużytkowane. Nie są więc one przeznaczone do użytkowania rolniczego. Grunty zalesione i zakrzewione (Lz) są to grunty leśne, a więc z założenia nieprzeznaczone pod uprawy rolne. Natomiast grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych (Lzr), zgodnie z ww. rozporządzeniem, stanowią enklawy lub półenklawy użytków rolnych, wobec czego także te grunty nie są przeznaczone pod uprawy.

Usunięcie drzew i krzewów z gruntów rolnych w innym celu niż przywracanie gruntów nieużytkowanych (przeznaczonych do uprawy) do użytkowania rolniczego, może nastąpić po uzyskaniu stosownego zezwolenia, o ile nie wystąpi inny przypadek wymieniony w art. 83f ust. 1 uop, np. dotyczący drzew i krzewów owocowych, uprawiających do ich usunięcia bez wymaganego zezwolenia.

W razie wątpliwości czy dane zadrzewienie obejmuje przedmiotowe odstępstwo od obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu, wskazane jest zwrócenie się z prośbą o opinię do właściwego urzędu gminy.

W przypadku, gdy do czynienia będziemy mieć z usuwaniem dużej liczby drzew z nieruchomości, kluczowe będzie rozstrzygnięcie, czy zbiorowisko przeznaczone do usunięcia jest lasem czy zadrzewieniem, bowiem zgodnie z art. 83f ust. 1 pkt 4 uop w przypadku usuwania drzew lub krzewów w lasach przepisów tej ustawy w zakresie usuwania drzew nie stosuje się.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, lasem jest przede wszystkim grunt o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha, pokryty roślinnością leśną (uprawami leśnymi) – drzewami i krzewami oraz runem leśnym. Definicja ta nie odnosi się do zapisów ewidencji gruntów i budynków. Niemniej ewidencja może stanowić podstawę ustalenia, czy dane zbiorowisko jest lasem. Nie oznacza to jednak, że o tym, czy mamy do czynienia z lasem decyduje organ prowadzący ewidencję. Z uwagi na wyżej przytoczoną definicję lasu, najistotniejszym jest stan faktyczny, tj. czy mamy do czynienia z gruntem o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha, pokrytym roślinnością leśną. Wobec braku definicji legalnej roślinności leśnej konieczne jest wykorzystanie definicji wykorzystywanej w naukach przyrodniczych, w związku z czym roślinnością leśną będą z pewnością zbiorowiska roślinne, w których podstawową strukturę zbiorowiska tworzą gatunki drzewiaste rosnące w zwarcu, czyli zespoły leśne (także te nietypowe, o słabo wykształconych warstwach), a także lasy gospodarcze. Lasem nie będą więc zakrzaczenia, czyżnie, czy też drzewa rosnące w rzędach lub pasach. Mogą one natomiast stanowić zadrzewienia w rozumieniu art. 5 pkt 27 uop (także gdy ich powierzchnia jest większa niż 0,1 ha). Dlatego w przypadku, gdy drzewa na nieruchomościach mają charakter roślinności leśnej, w celu ich usunięcia stosuje się przepisy ustawy o lasach. Wówczas nie stosuje się przepisów uop dotyczących obowiązku uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew, a także zwolnień z tego obowiązku.

[W niektórych przypadkach, przed usunięciem drzew na powierzchni powyżej 0,1 ha, należy uzyskać decyzję środowiskową.](#)

Powyższa opinia nie ma charakteru wiążącego. Ze względu na fakt, że sprawy dotyczące terenów zieleni i zadrzewień zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym należą do zadań własnych gminy, to samorządy ostatecznie rozstrzygają o tych kwestiach.